

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Współczesna kultura krajów Półwyspu Bałkańskiego (Konwersatorium), PG_00130290						
Kierunek studiów	Studia bałkańskie (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu		2028/2029		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć		Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki		
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji		na uczelni		
Rok studiów	3		Język wykładowy		polski		
Semestr studiów	5		Liczba punktów ECTS		2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia		zaliczenie		
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Natalia Wyszogrodzka-Liberadzka				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest poznanie istoty różnorodności kulturowej i nabycie umiejętności porównań międzykulturowych. Student powinien poznać procesy kształtujące współczesną kulturę krajów bałkańskich, orientować się w dominujących współcześnie trendach kulturowych. Powinien znać najważniejsze instytucje kulturalne wybranych krajów, rozpoznawać najważniejsze zjawiska z zakresu współczesnej sztuki, filmu, teatru oraz umiejętnie je interpretować.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SBAŁL3_K03] Samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie kultury Bałkanów.	K_K03 - samodzielnie podejmuje i inicjuje proste działania badawcze w zakresie współczesnej kultury Bałkanów.	[SK1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SK2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SBAŁL3_W14] Zna różne struktury instytucji kulturowych i ekonomicznych w Polsce i krajach bałkańskich oraz rozumie zasadność funkcjonowania ich poszczególnych elementów.	K_W14 - zna różne struktury instytucji kulturowych w poszczególnych krajach bałkańskich oraz rozumie zasadność funkcjonowania ich elementów.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SBAŁL3_W10] Ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze, w tym przede wszystkim w kulturze krajów Półwyspu Bałkańskiego.	K_W10 - ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach wiedzy o kulturze krajów Półwyspu Bałkańskiego;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SBAŁL3_W11] Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu wybranych zagadnień ekonomicznych i gospodarczych, zorientowaną także na zastosowanie praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, medialnej i gospodarczej, przede wszystkim w zakresie współpracy międzynarodowej związanej z obszarem języka polskiego i Półwyspu Bałkańskiego.	K_W11 - ma uporządkowaną wiedzę zorientowaną na zastosowanie praktyczne w wybranej sferze działalności kulturalnej, przede wszystkim w zakresie współpracy międzynarodowej związanej z obszarem języka polskiego i Półwyspu Bałkańskiego;	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny [SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW2] prezentacja/projekt/referat/ raport
	[SBAŁL3_U05] Potrafi komunikować się, również w językach obcych, z otoczeniem i merytorycznie argumentować, uzasadniając swoje stanowisko.	K_U05 - potrafi komunikować się, również w języku serbskim lub chorwackim, z otoczeniem i merytorycznie argumentować, uzasadniając swoje stanowisko;	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SBAŁL3_U08] Posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, w języku polskim lub w języku obcym, właściwym dla kierunku Studia bałkańskie, dotyczących zagadnień szczegółowych, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	K_U08 - posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień szczegółowych z dziedziny współczesnej kultury krajów bałkańskich, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych, a także różnych źródeł.	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU2] prezentacja/projekt/referat/ raport [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
Treści przedmiotu	Podstawy kulturowe poszczególnych krajów bałkańskich, zróżnicowanie wpływów Zachodu, Wschodu i Orientu. Polityka kultu-ralna poszczególnych państw, zwłaszcza Serbii, Chorwacji, Bośni i Hercegowiny, Turcji i Grecji. Instytucje kulturalne zarządzające kulturą (np. w Serbii: Matica srpska, SANU, Savez književnika Srbije; w Chorwacji: Matica Hrvatska, HAZU, Hrvatsko društvo pisaca) i ich rola w inspirowaniu współczesnego życia kulturalnego. Wpływ religii na formy kultury. Kultura Turcji idea mostu między Europą i Azją. Bałkańska kultura patriarchalna. Współczesne kierunki rozwoju kinematografii Bałkanów; osiągnięcia poszczególnych kinematografii, nagrodzone filmy, najważniejsi twórcy i ich dzieła. Festiwale filmowe i teatralne, kulturalne imprezy cykliczne. Wybitni współcześni przedstawiciele kultury krajów bałkańskich. Współczesna scena teatralna sceny narodowe, ośrodki alternatywne. Muzyka klasyczna i rozrywkowa wybrane zagadnienia. Sztuki plastyczne ośrodki twórcze, stowarzyszenia, plenery, muzea sztuki współczesnej, najwybitniejsi przedstawiciele i ich dzieła. Sztuka performansu Marina Abramović, Tomislav Gotovac. Sztuka uliczna i kultura stadionowa na Bałkanach. Zachowanie tradycji narodowych w działalności kulturalnej przeglądy kultury ludowej. Rozwój kultury masowej. Działalność kulturalna mniejszości narodowych		
Wymagania wstępne i dodatkowe	brak		

Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	egzamin ustny, sprawdzający wiedzę z zagadnień omawianych na wykładzie	51.0%	60.0%
	udział w zajęciach	80.0%	10.0%
	aktywność na zajęciach, prezentacja wybranych zagadnień	51.0%	30.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	- Bošnjak S., (red.) Balkan i Balkanci, Niš 2003. - Braudel F. I in. Morze Śródziemne. Przestrzeń i historia. Ludzie i dziedzictwo. Warszawa 1994. - Čolović I. Bałkany terror kultury, Wołowiec 2007. - Dąbrowska-Partyka M. (red.) Kultury słowiańskie między postkomunizmem a postmodernizmem, Kraków 2009. - Dąbrowska-Partyka M. (red.) W poszukiwaniu nowego kanonu. Reinterpretacje tradycji kulturalnej w krajach postjugosłowiańskich po 1995 roku, Kraków 2005. - Gołembski F. Stosunki kulturalne na Bałkanach, Wrocław 2001. - Herito - MCK, Kraków wybrane numery. - Juda C. Pod znakiem BRL-u Kultura i literatura bułgarska w pułapce ideologii, Kraków 2003. - Kornhauser J. (red.) Przemiany w świadomości i kulturze duchowej narodów Jugosławii po 1991 roku, Kraków 2009. - Leksikon YU mitologije, Beograd 2005. - Pac-Pomamacka L. Kult męskości. Tradycja Virdžiny w społeczności albańskiej. Zadruga w aspekcie prawa Kanun. Rozprawy Naukowe Akademii Wychowania Fizycznego we Wrocławiu, 2013, 43, 4-11. - Pająkowski W., Mroziewicz I., (red.), Bałkany antyczne, Poznań 1995. - Pieniążek-Marković K., Rem G., Zieliński B. Widzieć Chorwację: panorama literatury i kultury chorwackiej 1990-2005, Poznań 2005. - Podolak M. (red.), Bałkany: przeszłość-teraźniejszość-przyszłość, Lublin 2013. - Savić S., Todorović I. Novosadska punk verzija. Studentski Kulturni Centar, Novi Sad 2000. - Sztandara M., Injac G., Kuligowski W. (red.) Bałkany performatywne: rytuał, dramat, sztuka w przestrzeni publicznej, Opole 2000. - Todorova, M. Bałkany wyobrażone, Czarne 2008. - U progu wielokulturowości: nowe oblicza społeczeństwa polskiego, red. M. Kempny, A. Kapciak i S. Łodziński, Warszawa 1997. - Walczak-Mikołajczykowa M. Bałkańskie rytmy życia, Gniezno 2001. - Zieliński B. (red.) Wokół Macedonii: siła kultury-kultura siły, UAM Poznań, 2002.	
	2. studiowana samodzielnie przez studenta	- Czamańska I., Pentek Z. (red.), Vademecum Bałkanisty, Poznań 2009. - Gil D. Prawosławie. Historia. Naród. Miejsce kultury duchowej w serbskiej tradycji i współczesności, Kraków 2005. - Goulding D. J. Jugoslavenko filmsko iskustvo (1945-2001), Zagreb 2004. - Janjatović P. Ilustrovana enciklopedija YU Rocka 1960-1997. Geopoetika 1997. - Janjatović P. EX YU ROCK enciklopedija, 1960-2006. - Jezernik B. Dzika Europa, Kraków 2007. - Kaplan R. D. Bałkańskie upiory. Podróż przez Europę, Wołowiec 2010. - Kazimierzczak A., Zarychta A. (red.) Bałkany-impresje, Łódź 2012. - Kozek B., Beczka prochu na Bałkanach, http://zielonawarszawa.salon24.pl/76168,beczka-prochu-na-balkanach (online). - Levi P. Raspad Jugoslavije na filmu, Beograd 2005. - Marina Abramović artystka obecna, dokument, 2012, DVD. - Tomislav Gotovac, Speaking of pictures, Djela iz fundusa MSU-a, Zagreb 2003 (pdf). - Wilczak J., Węzeł kosowski, Polityka, nr 3, 2008 (online). - Wołejko P., Igranie z ogniem na bałkańskiej beczce prochu, http://dyplomacja.fm.blox.pl/2007/03/Igranie-z-ogniem-na-balkanskiej-beczce-prochu.html (online). - Wojny na stadionach, dokument, 2007, DVD. - Wybrane filmy jugosłowiańskie i postjugosłowiańskie. - Wybrane koncerty jugosłowiańskie i postjugosłowiańskie.	

	Uzupełniająca lista lektur	• Carpenter J., Lebrun F. (red.) Historia świata śródziemnomorskiego, Wrocław 2003. • Čolović, I. Polityka symboli, Kraków 2001. • Czarota I. Kosowo jako kolebka i skarbiec serbskiej duchowości w historii oraz współczesnej świadomości wschodnich Słowian, ELPIS. Rocznik XV (XXVI), zesz. 27 (40), 2013, s. 93-97. • Harendowska E., Bezwiński A. (red.), Słowiańskie Bałkany oraz słowiańszczyzna zachodnia wobec tradycji kulturowej Europy Zachodniej (spotkania Wschodu i Zachodu), Bydgoszcz 1991. • Haussig H. Historia kultury bizantyjskiej, Wrocław 1984. • Istorija srpske kulture, Gornji Milanovac Beograd 1994. • Jelavich B. Historia Bałkanów, I-II, Kraków 2005. • Kowalska-Paszt I., Kuczyńska M. (red.) Tradycja a nowatorstwo w kulturach i literaturach słowiańskich, Szczecin 2004. • Matvejević P., Brewiarz śródziemnomorski, tłum. D. Cirić-Sraszyńska, Sejny 2003. • Pająkowski W., Mroziewicz L. (red.) Bizancjum-Bałkany-Słowiańszczyzna i Polska, Poznań 1989. • Stawowy-Kawka I. (red.) Miejsce Macedonii na Bałkanach. Historia-Polityka-Kultura-Nauka, Kraków 2005. • Sztompka P., Socjologia: analiza społeczeństwa, Kraków 2009. • Zűrcker E., J. Turcja: od sułtanatu do współczesności, tłum. A. Gąsior-Niemiec, Kraków 2013.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.